BARCELONA 1 DE JANER
DE 1910. - ANY V. NÚM. 169.
15 cèntims. * * * * * * * * *

La Escena Catalana

ENRICH GIMENEZ

(*De fotografia Cunill.*)

PRIMER FOLLETÍ DE LA COMEDIA EN UN ACTE D'ALBERT LLANAS, **PERDÍU PER GARSA.**

R. 399, 141

Avant Telò

S. RUSIÑOL

DE

Teatre Català

El nostre teatre Català està passant una verdadera crisis, una d'aquelles crisis, que si tots plegats. públich, actors, autors, empreses y aymants de l'Art, no procuran posar de la seva part una bona voluntat, un poch d'amor, y d'abnegació, pot ferlo perillar de tal modo que tardi molt temps a referse.

Aquest crit ja l'hem donat moltes voltes, y no crech que vingui de nou a ningú, peró com que'ns estimèm molt la terra y creyèm que una terra sense Art, no té rahó de cridar, ni de tenir drets, ni autonomía, perqué no mereix tenirla, no pararèm de queixarnos, quant menys per haber complert ab la nostra obligació.

No crech que hi haigi un sol català, que si li pregunteu de teatre, no cregui que ni te d'haber, qu'es indispensable, qu'es d'obligació, qne hi te de ser: en corporació tots ho aproben, peró de un a un, no hi van; tothom el vol, peró ningú vol pagarlo; ens alababem de que a Barcelona sía la ciutat del món qu'es representi més barato, y com més barato es, més li volen, y quant ja no ho pot ser més, y té de ser dolent per barato, allavores tampoch se hi và, y s'omplen els cinematografs, y s'estimen més veure, no pelícoles que síen un xich artístiques, sinó bestieses *d'acció* en tal que síen forasteres, y sobretot a les fosques: moralitat a l'escena y poca claror a n'el públich. Com si l'ofensa no pogués ser per altre sentit qu'el de la vista: com si un mot ofengués més que una mà que passa per la cintura, com si eis petóns que's fan els actors, que fet y fet sont fingits, ho fossin més que 'ls de les butaques.

La baratura y la fosquetat son la mort del nostre teatre. Sense diners no es fa decorat, ni autors, ni actors, ni bones obres, que'ls artistes ha arribat un temps que també han aprés de menjar. Cada volta que veyèm un còmich que ho comensa a fer massa bé, ens venen ganes de aturarlo, y pregarli que no si miri tan, perqué al segón o tercer èxit, s'ens en và cap a Madrit o Amèrica, o allí ahont el paguin, y no sols el paguin sinó qu'el respectin. El teatre Espanyol de Madrit, ja sembla el teatre català, el doble de representacións que s'han dat, son d'autors de la nostra terra, qu'aquí no es poden reproduhir perqué som pobres, y no podèm gastar; de desde Mèxich fins a Xile, hi ha un escampall de còmichs de casa, que ab les obres qu'han cullit a l'hort de la seva terra, hi vihuen fentles disfresades, ab el sentiment y agrahiment de veurerles aplaudir per mans amables peró forasteres, y en casi totes les companyíes que fan comedies per les provincies, se sent parlar catalá, peró no en l'escena y davant del públich, sinó a n'els quartos, al café, al vestívol, al salonet, al vestirse y al anyorarse.

Tot això son elements qu'el nostre poble no pot mantenir. Hi ha moments que hem cregut, qu'aquí d'art no se'n necessita. No hi ha cap poble en tot Espanya, que quan una cosa li convé, se sàpiga organisar tant com el poble català. El Foment, les Lligues, els Aplechs, les Associacións y Cassinos, son la prova de lo que dihèm, Quan una cosa es article de primera necessitat, no se sab com, peró neix sola. De teatre català no'n debèm haber de menester, perquè si no el mantindríem, com se mantenen els teatres, no predicant que ni ha d'haber, sinó seyent a les butaques.

Si es la fosca y la baratura lo que te de salvarlo, que ho diguin. En comptes d'escriure comedies, farèm sombres, a cinch cèntims. El teatre a les palpentes, no mes té un gasto, el de vergonya, y del modo qu'es posan les coses, aviat anirà molt barateta.

SANTIAGO RUSIÑOL.

Llegint

Els hipócrites *de Henry Arthur Jones*

Al notable poeta P. Prat Gaballí.

Ab l'ànima inquieta, febril y turbulenta,
la crisi s'agitabe, vehement, ab tot ardor:
l'esprit asserenantse, la quietut bé intenta;
rabeja's per sa vore, latent, somniador.

Al veurer de les castes, la nota macilenta
ab un esguard ferèstech, ensemps fascinador,
en crua rebeldía, mon ésser, no ho sostenta...
y imperatiu s'hi llensa, ardit y lluitador.

El carnaval més neci, més fals, que té la vida,
al nú mostra ses taras, ab l'ànima envilida,
y com Tartuf s'hi veuhen, virtuts sempre aparents:
la màscara ridícol que enclou l'especie humana,
ab lo inmoral, lo innoble, s'hi neix y s'agermana,
y's borran, s'aniquilan, com pols, els sentiments.

JOAN FIGOLS PUJOLAR.

Estrenes de la Setmana

V. SARDOU

ROMEA

La cort de Luis XIV. – Drama en cinch actes, de Victorià Sardou. Traducció catalana d'autor anònim.

Vegis l'argument qu'es repartía a la entrada:

PRÓLECH. L'Abat Griffard, condemnat a galeres, pot escaparse d'elles ab en Carloni contantli la seva amistat ab la Voisin, qui fingintse endevinayre, es una enmatzinadora. Els paisans que els persegueixen disparan contra en Carloni y el maten; aquest en l'agonía fa hereu a Griffard que logra salvarse.

ACTE 1. La Reynie, intendent general de policía, reb l' informació; Sagot y Desgrez li espliquen els avensos dels enmatzinadors a la cort. El visita son nebot Hector, a qui renya perqué vol a la Fontanges a qui el Rey estima, procurant inclinarlo per la D'Armoize, creyent que ho veuría ab bons ulls De Maintenon, en quin triomf prop del Rey creu La Reynie, sobre la Fontanges y la Montespan. Entra Griffard proposantli 'l descubriment del cau d'enmatzinadors, sempre que l' indulti. Li promet La Reynie, posantli gent a ses ordres.

ACTE 2. Caballers y dames van a La Voisin en busca de predicciónes, però ella no 'ls reb, car ve la Desœillets, seguidora de Montespan, y li anuncia la vinguda d'aquesta favorita del Rey. Entra Griffard esplicant la mort de Carloni; ella vol conquerirlo pera tramar la mort del Rey; ell fingeix accedirhi pera veure lo qu'allí 's fa y al arribar la Montespan, que ve a buscar quelcom pera dominar l'amor del Rey, té ocasió d'ajudar a dir la missa negra que pera aquest fi 's celebra.

ACTE 3. Versalles. Al Concert hi assisteixen el Rey, Marquès de Louvois, Colbert, Reynie y altres personatges. Durant el Concert, la Desœillets, per ordre de la Montespan posa matzines en un vas de llet que serveix la D'Armoize a la Fontanges y cau desvanescuda. El metje troba senyals de matzines en el vas y sospitant de la D'Armoize, queda detinguda. Griffard es l'únich qu'ho veu, però observantho la Montespan, aposta gent pera matarlo y aquell, pera fugir del parany, roba un cubert de plata y aixís surt custodiat.

ACTE. 4 Gabinet de La Reynie a l'Arsenal. Louvois y Colbert venen als interrogatoris. Convensuts de l'ingnosencia de la D'Armoize y de la culpa de la Montespan, volen n'obstant a n'aquella per rahó d'Estat, oposantsi Griffard a qui no convencen. Desesperats de no conseguirho, ordena Louvois a La Reynie que tanqui a Griffard a la Bastilla, però després La Reynie el deixa escapar perque ho espliqui al Rey.

ACTE 5. El Rey reb a Griffard qui li esplica tot. El Rey no vol creurel, però confessantli després la Montespan, s' indigna contra d'ella, arregla 'l matrimoni de la D'Armoise ab l'Hector y premía a Griffard.

La presentació d'aquesta obra es esplèndida; en Gual y Gimenez o han portat divinament y divinament també s' han portat les dames senyores Baró (Antonia y Emilia,) Gotarredona, Santolaria, Soto, Ferrandiz, y ls actors senyors Gimenez, Guitart, Capdevila, Vehil, Lapera, Aymerich, Vives, Sirvent, Puiggarí, Vals, Petit, Novell, Boadella, etc.

Es innegable que aquesta obra ha portat forse públich al Teatre del carrer del Hospital y creyèm que continuarà portantne.

El decorat dels senyors Brunet y Pous, y Ros y Güell, molt digne de l'obra.

DELEGACIÓ ARTÍSTICA DEL ATENEU OBRER DEL DISTRICTE SEGÓN

Deixebles de Serlock Holmes. – Ignocentada per J. Asmarats y A. Portabella.

Segóns els programes *cantaven* (ab mala veu per cert) se tractava de una *Ignoscentada còmica-lírica-dramàtica-satírica -detectivista-burlesca y caricaturesca* en un acte y varies desgracies. Dit això, casi *vaga* dirne rès més; sols dirèm que la concorrencia va celebrar ab rialles les escenes còmiques y xistos que s'hi troven, y feu repetir els *couplets* dels apaches que parodían en l'obra.

La senyoreta Mestres junt ab els senyors Amores, Baró, Gallifa, Olivé, Abram y Guals caracterisaren els diferents tipos, sino ab gran perfecció, ab bastanta justesa.

L'EURA *(Agrupació Fructidor)*

Camins de llum. — Drama en un acte y en prosa d'en Ferràn Forga.

Casi, casi que si que s'hi desenrotlla un drama ab assumpto més ó menys ensopegat. Hi han algunes escenes d'una incoherencia remarcable... y d'altres més afortunades. Hi ha de tot com en tots el dramets novells, fins hi ha vistes a la realitat, que tot plegat fa esperansar de son jove autor coses de profit.

Varen lluhirse en l'execució, a més del pare de la criatura, els senyors Perbellini, Rufart, Ferrer, Blanch y senyoreta Coloma. Tots plegats foren aplaudits.

ATENEU LA FAMILIAR OBRERA

Lo Quincenaire.—Monòlech original de Joseph Fontanals.

L'obreta es sencilla y fácil. Tota ella recitada, això fà que la figura del protagonista no ompli l'escena y resulti un xich pesada. No obstant es escrita ab gust y correcció, escoltantse ab interés, ab tot y que desde bon principi ja s'endavina 'l seu desenllàs.

El distingit actor Alexandre Nolla, que n'estava encarregat, feu tots els esforsos possibles pera que entusiasmés, recitantlo ab verdadera voluntat.

Autor y actor, foren justament aplaudits.

CANTAR

Un *sí* de ta boca hermosa
pot durm' la felicitat..
¡Apa, donchs, nena preciosa,
dónamel, per caritat!

P. TIVERI.

ROMEA

En altre lloch donèm compte del èxit qu'ha obtingut *La Cort de Lluss XIV*, per lo que felicitèm als directors senyors Gual y Gimenez,

A excepció de una indigne pamtomima de *Els perses*, la funció d'ignocents resultà de gran broma y per lo tant apropiada al dia. No som a temps pera resenyar les tres estrenes, ara sol dirèm que tingueren éxit bó, especialment *Comedia de comedies*, que es lo que en diuhen a Madrid *la rialla rotativa*.

La setmana entrant parlarém detalladament de aquesta afortunada sàtira y del monòlech *La ma del home* que representà admirablement en Vehil y de la pessa *A la ratera*.

PRINCIPAL

La representació de *Don Gonzalo* va ser un altre èxit pera la companyía d'en Jaume Borràs. El rey de Silística representà el «Canari» ab la mateixa maestría que en altres dies había desempenyat el «Grapa.» La Clemente y la Xirgu, com sempre, superiors.

L'Ortiu, galán jove de pervindre, feu un *Don Gonzal* exquisit y exísit fou també el traball dels senyors Galceràn: Bozzo, Cervera, Pons, Buxedas, etc.

A la tarde del 28, va ferse *El Rey* ab ignocentada, que resultà de gran broma. Se sustituhí l'acte tercer per una parodià d'aquest, que el públich va riure y que's d'un bon efecte sorprendent.

BOSCH

No se quin dia, no sé a quina hora va representarse no se quina obra sacra de no se qual nom de no se quin autor que no se... com va acabarse.

S'han donat dugues representacións de *Les garces* y *De Nadal a Sant Esteve*, y s'ha reproduit *Lo ferrer de tall* y *Un cop de teles*, tot molt ben executat y, per lo tant aplaudit.

ARNAU

Ab un plé a vessar, va representarse en el matinal del diumenge, la obra de S. Rusiñol, *¡Llivertat!* L'autor, present al acte, fou cridat a les taules, fentli ofrena d'un sorollós aplaudiment. L'execució de dita obra va resentirse de manca de assaigs.

Ab un altre plé va celebrarse el dimars, la funció dels ignocents, posantse en escena *La portería*, quatre actes del *Llambrochs* y *¡Abaix lo existent!* En Buxens, va donar proves de bon humorisme, essent ben secundat per el tranquil Munné, la simpàtica Fornés, els senyors Maymir, Marcet, Manchón, Blanca, Ferrer, Cinca, Marcet (fill) y les senyores Roca y Sagués.

El públich sortí contentissim y els actors foren obsequiats ab nutrits aplaudiments.

La bona gent, del llorejat Rusiñol, continua entusiasmant de debó al publich aparroquianat a la *casa*.

ESPANYA

En els matinals de dissapte y diumenge passat, varen representar *Terra baixa* y *Foch nou*, respectivament.

En la primera, el públich qu'era ben nombrós, va aplaudir entussiasta el travall dels protagonistes, senyora Sala y senyor Saumell. Foren secundat ab encert pels actors senyors Carnicero, Guerra, Mer, Capdevila, Vallsmadella, Lamor y Alonso.

En l'obra de Iglesias, trevallà tota la companyía, sobressortínt els actors senyors Olivar, Saumell y Mer.

El públich, molt satisfet.

Á una novella artista, cara amiga.

De Talía, en lo temple t'entregares
ab vocació magnànima y constant,
pera 'l conreu de l'art, y ab joya vera,
un astre lluminós ving esguardant.
Ta figura, arrogant y magestuosa,
tos ritmichs moviments ondulegants,
d'agregia artista, tenen la cadencia,
y donen gran relleu en los teus plans.
Ton travall tant modest com admirable,
tanca en llur fons, l'obra d'un geni gran.
Practicantlo ab amor com tú sabs ferho
es com se conquereix un lloch brillant.
No desfalleixis, donchs, en ta carrera;
segueix per' quest camí, ves sempre avant,
que ab amor constancia a la vegada,
lloanses y llorers no 't mancarán.

H. NADAL Y MALLOL.

FLORS Y VIOLES. — Dos actes de comedia, per *Pompeu Crehuet*.

Es calent encare l'èxit qu'ha obtingut a Romea l'última producció del autor de *La família Rocamora* y això ens estalvia de parlar dels mèrits de la obra. Les trenta representacións qué se n'han donat, son prou eloqüents pera la propaganda.

Mercés per l'exemplar que s' ha dignat dedicarnos son autor.

A CAN TAPS. — Caricatura en un acte, de *J. Asmarats*.

Ab la gracia que li es proverbial el autor de *A ca la modista, Sisteme Munyón, A cal sabater*, etc, s'ha combinat aquesta comedieta quins mèrits ja els lloarem quan va estrenarse al Pabelló Tetuan, en Novembre de 1907.

Avuy donèm compte de l'impressió de la obreta, la qual recomanèm als modestos àficionats de casa.

DIADA DE REYS.—Drama infantil, en dos actes y en prosa, de *Lluis Arbós*.

De la lectura se'n tréu una bona impressió; en l'exemplar no consta qu'hagi sigut representat enlloch y el llibre està molt ben editat.

Societats Recreatives

J. MORET

Joventut Radical *(San Gervasis)*

«En polvora», drama en 3 actes d'en Guimerà va ser la funció que donaren en aquet Centre el 25 passat, baix la direcció dels senyors Diaz-Moret. En ella prengueren part la senyoreta Loran qui remarcà bè les escenas d'intensitat dramàtica. Bon encert tingueren els senyors Diaz y Moret en interpretà llurs papers, ajudats pels senyors Rovira Bermejo, Miquel y Font.

La presentació escènica va ser quelcom deficien, pro vaja, poguè passar.

Circol Lliberal Monarquich de Sant Gervassi

En la diada de Sant Esteve a la tarde va tenir lloch una representació de *Lo Ferrer de tall*. En l'execució de les senyoretes Martinez, Roca y Constans, cal remarcar la tasca d'aquesta última que va esser la qu'encaixà més bé son paper. El senyor Saladrich, director d'escena, en el «Mestre Jordi» hi estigué bastant encertat, pro ab més estudi podia treuren més partit, igualment tenim que dir dels senyors Saladrich (pare) Saladrich (Ll.) y Areny, en els papers de «Boy» «Esquerrà» «Bielo» y «Baró» respectivament. El Sr. Franci-Torra molt discret y en caracter en l'«Arnal,» secundant mitjanament en Castellet y Soriano. La manca d'ensaijos y estudi influi quelcom en el conjunt. Vestuari y presentació escènica va esser aceptable.

Ateneu Obrer del districte segón *(Olimpo)*

Fou un verdader aconteixament artistich y un triomf per la companyía d'aquesta entitat, la funció extraordinaria del día de Nadal.

Se representà ab tota propietat la hermosa tragedia del nostre gran Guimerà *Judit de Velph*, quina protagonista estaba conflada a la eminent primera actriu catalana, Donya María Morera qui realisà un travall refinadisim que li valgué prolongades ovacions.

La secundaren ab veritable amor la sempre simpàtica senyora Sarbosa, junt ab els apreciats actors senyors Viñallonga Farrarons, Castelló, Munné, Fabregas (F. y P.) y Moreso.

Per fí de festa se posà *Sense argument*, pels senyors Garrigó, Fabregas (P. y F.) y la senyora Sarbosa.

El 26 a la nit tingué efecte l'anunciada ignocentada que fou simpàtica de debó.

Circol Catolich de Ntra. Sra. de la Bonanova

No podém menys de felicitar ab entusiasme al Director artístich d'aquest Centre senyor Berenguer, per el bon encert y el bon gust artistich que va tenir al presentar ab tota propietat *Els pastorets de Bethlem*, posats en escena els dias 25 y 26 del corrent. El desempenyo per part dels senyors Alegret, Amills, Badia, Barbe, Jornols, Tió, Janè, Verdú, Canal, Pascual, Boix, Asmandia, y noys Bas y Antich, va ser superior, ratllant a gran altura els senyors Amills, Badía, Jornols y Jané, y els demés procurant sempre sortir airosos La direcció música a carrech del senyor Blanas, qui ab molt aplom acompanyà el coro d'angels, dimonis y pastors y el preciós ball de diables. Hem de fer constar també qu'el vestuari pintaba molt be el personatje y la diversitat de colors en la llum electrica formaba un contrast excelent.

Centre Autonomista Català de *(San Gervassi)*

El diumenge passat a la tarde la secció de nens y nenes posaren en escena la sarsuela en un acte *Setse Jutges*, quin desempenyo per part de les nenes Segura y Rita y nens Mandado Homet B. y A., Castells, Guinó, Sala y Gomey ab el seu corresponent coro, ho feren ajustadet forman un conjunt ben complet.

Avans aquesta mateixa secció donà una vetllada literaria musical. L'enhorabona al director de escena per la bona organización.

La Xirigota *(Gracia)*

Ab el drama d'en Rusiñol *El Místich*, và tenir efecte dissapte a la nit la funció de torn, agradantnos molt el travall de la senyoreta Peiró qu'encarná el seu paper ab molta justesa; la senyoreta Aldabó y Sala, secundaban també ab discreció. Del senyor Abad hem de dir que en el protagonista de l'obra hi va donar tot el relleu que hi requeria fentse acreedor dels aplausos el senyors Cebrian, Farré y Labiell C y V., encertats, el senyors Abad J. Cebrian B. fluixets; y molt en caracter el senyor Silvestre. En conjunt l'obra va ser ajustada y molt aplaudida, igualment que la presentació escènica.

Associació dels Chors d'en Clavé.

Ab un drama castellà y *El mestre de minyóns*, celebraren en la vetlla del dissapte, l'inauguració de la temporada, rebentlos el públich ab mostres d'apreci. En l'execució, s'hi lluhiren tots quants hi prengueren part en abdues obres.

L'Eura *(Agrupació, Fructidor)*

Baix la direcció del senyor Buxedas, va posarse en escena, en la vetlla del dissapte, les següents obres. *En Nofre Llonsa, ¡Maternitat!, Camins de llum.* (estrena, que ressenyèm en altre secció) y *Astronomia cómica*. Aquesta darrera fou dessempenyada pel director senyor Buxedes, qui feu un excelent traball que li valguè prollongats aplaudiments; siguè ben secundat pel senyor Rufart.

Els aficionats, cumpliren ab son comés, tributantlis el públich concorrent, xardores ovacións. Més endavant, parlarèm extensament de dita Agrupació.

Unió Republicana Gracienca.

Baix la direcció de Antoni Solanas, el dia 19 se donà una funció a benefici del soci Joseph Gabarró, representantse el drama en tres actes de Joan Casas Ariñó, *Remordiment*, executat per les senyores Loràn, Guitart y Pahíssa y els senyors Moret, Rovira, Yebra y Lacalle.

Delegació artística del Ateneu Obrer del districte segon.

La funció de diumenge a la tarde va tenir tot el caracter d'ignoscents y a n'aquets anava dedicada.

La única novetat teatral fou l'estrena de la obra *Deixebles de Serloch Holmes* que'n parlèm en la secció corresponent.

Formaban el resto de la funció dugues comedies castellanes y alguns números de *varietés*.

L'Eura *(Agrupació, Lo nou Jovent Català)*

Ab les *Joyes de la Roser* y *Un bateig a cops de punys*, celebraren el diumenge a la tarde, la segona funció de la temporada, lluhíntse notablement, els senyors Verdaguer y Trull. El senyor Alonso, encare que anava a les palpentes, sortí ayrós de son paper. Els demés, mancats de energía.

Unió Familiar.

Ab un plè extraordinari pera celebrar la vetlla de Nadal, va donarse una funció lírica ab tres importants obres,

El quadro escènich travallá ab encert y voluntat; el tenor senyor Alabert, contractat per aquesta funció, feu gala de la seva bonica veu com també la simpática tiple senyoreta Adell que lluhí sas belles cualitats. El públich els aplaudí ab entussiasme.

Els chors, fusellables elles (tot y sent de pago) y acceptables ells.

Felicitèm al pintor en Amadeu Fontana per les dugues noves decoracións pintades per aquesta funció, habent demostrat bon gust y coneixements, per lo que creyèm que anirá lluny si's dedica a l'art escenogràfich.

El *quinteto* anunciat...el quedaren a deure.

S. R. La Obrera *(Torrent de les Flors, 18-Gracia.)* El dia 25 se representà *Catalunya* y *A la Prevenció*, qual execució va agradarnos y per ella felicitèm els senyors que les representaren.

De nostres Corresponsals

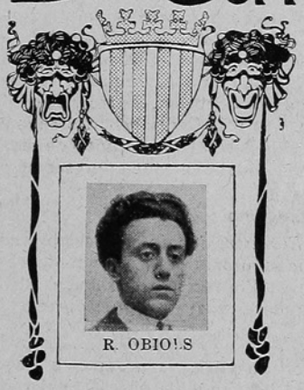
R. OBIOLS

Berga.—«El Foment Catòlich,» d'aquesta ciutat va solemnisarse la festa de Nadal, representant *Los pastorets de Bethlem*, en quina representació lluhí les seves dots artístiques l'aprofitat jove don Ramón Obiols. Recordèm, entre altres, per la bona execució, als Srs. Vivó, Sala, Ribera, Rodergas, Mas, Farguell y Buixader.

Roda.—(Vich) «Els Fills del Ter.» Davant d'un respectable y escullit públich afanyós de jutjar degudament l'obra del gran Guimerà, *L'aranya*, diumenge passat. día 19, fou posada en escena per la companyía Casals-Cazorla.

En la interpretació, la primera actriu senyora Cazorla, una vegada més demostrà ses envejables cualitats artístiques. La *Gasparona*, a càrrech sèu, resultá moltíssim; y ab aquest paper acaba de convèncer als rodenchs de que 'l travall de tant simpàtica actriu es digne de tot encomi. Altre tant va fer el senyor Casals ab el «Tano;» en Salas ab el «Peretó»; en Cazorla ab el «Noy Sucre»; en Lluelles ab el «Cadernera»; en Roca ab el «Blay» y les restants actrius senyores Vendrell, Roca, Martí y Ricart ab la «Felipa», la «Senyora Isabel», la «Francisqueta» y la «Pepa», respectivament. En resúm, que el trevall realisat per tota la companyía mereix un aplauso general, tot felicitant de pas al senyor Casals que's va acreditant d'actor notabilíssim.

Avant y fòra, senyor Casals. Obres d'empenta es lo que 'ns manca.

S'acabà la funció ab el divertit sainet de'n Llanas *Raigs Y*, que a càrrech de les senyores Vendrell y Martí y dels senyors Roca y Salas, del primer principalment, agradà a la concorrencia.

Ripoll.—«Joventut Recreativa Obrera,» El dia de Nadal s'hi representà el drama *Digne de Deu*, ab execució fluixeta. Al senyor Arturi li recomanèm més estudi, que'n treurà més profiit. També feren les pesses *Les orelles de don Pau* y *Lo llit del capitá*, en quin traball foren ovacionats els senyors Basili Puig y Joan Puig.

En la «Dalia Ripollenca,» se posà en escena el drama *Un gefe de la coronela* y la joguina *Un bon debut*.

En el teatre del Cassino, la companyía Antoni Martí y Concepció Galceràn, posà *Aucells de pas*, qual execució no va plaurer, per ser feta molt de pas, per lo qual el públich exterlorisà son desagradó.

Vilasar de Dalt.—«Teatre Centre Vilassanès. El día de Pasqua, posaren en escena *Girassol* y *La nit de reys*, agradant molt les senyores Sallarés y Roca y els senyors Galbani, Saborit, Graupera y Planas, sobressortint el senyor Cafite, puig en la primera representà el paper de Medí com un bon actor ab tot hi ser sols aficionat.

La direcció, a càrrech del senyor Galbany.

Teatre Centro «La Estrella» la companyía d'aficionats que dirigeix el senyor Golomer representaren *La Resclosa* y *Lladres*.

Sant Boy del Llobregat.—En l'Ateneu Sanbojà (Teatre Saudí) se posà en escena, la nit de Nadal, *Els hipócrites*, baix la direcció de'n Pere Boquet, qui demostrà una vegada més las seves condicions d'actor y director. En quant als demes no sabém qui ho feu millor, ja que tots es portaren molt bé, fent unes escenes de conjunt envejables. Els que hi prengueren part foren les senyoretes Duràn, Roldàn, Persiva (C. y T.) Fortuny y Cepillo, y 'ls senyors Boquet (P. y E.) Capafóns, Grau, Clariana, Niño, Castells y Puig. També's representà *Qui... compra maduixes*, ab èxit. El públich qu'era molt, ho sapigué apreciar aplaudint durant tota la vetlla

Santa Perpetua de Moguda.—Pera el día de Nadal estaba anunciat en el teatre «Eli» el drama *El cor del poble* y la pessa *Un bon debut*, a carrech de la companyía Alegret-Graell, de la que en forma part la primera actriu senyoreta Paquita Soler.

Girona.—En «La Amistat» el programa de les funcións pera les festes de Nadal el componian les obretes (sense dames) *Un niu de rahóns*, *Sogres a la graella*, *Turróns y neules* Día 25) y *El menescal y el metge*, *Venjansa catalana* y *Turrons y neules* (Día 26.) La execució anaba a càrrech dels senyors Planas, Serra, Teixidor, Vilaret, Colomer, Hospital, Planas, Subirós, Gironella, etc.

Malgrat.—En lo Cine Teatre Malgratench, els dies de Nadal y Sant Esteve la companyía d'aficionats, secundats per la dama jove Srta Guitart, posaren en escena, *Sirena*, *Jesús María Joseph*, *Lo meu criat*, *Lladres* y *Les germanetes* que resultaren totas bastant ajustades, especialment la primera que tingué de repetírse, ratllantí a gran altura la senyoreta Guitart y els senyor Sanpere, Gómez, Paradeda Gironés y el noy Simón. En la altres se hi distingiren ademés dels dits els senyors Rabassa, Regi, Boll y Puignou.

Barbarà.—«Teatre Català Romea.» El passat diumenge dia 26, l'agrupació Martí, després d'una obra castellana, posaren en escena la pessa *Un tros d'home*.

Desitjariam que altre volte s'hi miresin més de presentarse davant d'un públich ab tant desconcert, (esceptuant la senyoreta Claramunt, que feu tot lo que sapigué per agradar.)

Vilafranca del Panadés.—«Centre de la Unión.» día 25 repetició de *Terra baixa* y *Ronyinas d'enamorats*.

«Lliga Industrial.» L'secció artística ab la cooperació de les actrius senyoreta Emilia Calong y senyora Julia Lazaro posaren el día 25 *La resclosa* y *La capseta dels petóns*, ab molt bona execució y *El cor del poble*, qual desempenyo satisfé molt.

Manresa.—«Centre y Unió Comercial» El primer dia de Nadal, representaren el drama *La Tosca*, y la pessa *Infanticidi*. L'actriu senyoreta Clemencia Boule, poguè lluhirse molt poch en llur paper, per estar completament afonica y no haver pogut estudiar, puig que vingué en sustitució de la senyoreta Moliné. El jove M. Jovés, en el «Mario» tingué moments acertadíssims y altres que no'ns agradà tant. El senyor Serra feu un «Escarpia» com es de lley ferlo, demostrant coneixer la importancia de son paper. En Fontanet, també estigué sempre a tò y complí be en son comés

Els demés no'ns acabaren de fer el pès, tots estaven inseguts y fins ni havia algun que anava d'esma. En la pessa la aixerida actriu senyoreta María Piqué y l'jove Jovés, feren tots els possibles pera quedar bé.

«Circol Manresà» Com cada any acostumen en aquesta societat, durant los dias de Nadal, representaren *Els pastorets* ab molt bon encert y molta animació per part del públich. Per avuy, està anunciat el drama *Les aurenetes.*

«Sala Euterpe» En els mateixos dias feren en cada sesió *Els pastorets nous*, que cridaren molt l'atenció per lo ben representats.

Sarriá.—«Centre Regionalista» El día de Sant Esteve baix la direcció d'en Joseph Ferré, se posà en escena la comedia *Girassol*, en quin traball se feu digne de lloa la senyoreta Sarbosa; molt bé la senyora Loran; trayent sos merits artistichs en Ferré, ab el Gayetà; en Recasens, ens mostrà un Medi perfecte, no desmereixent en el Perot en Duràn en Carbonell, discret, y ajudant en Baixeras. Després d'aquesta per acabarnos d'ensenyar els punts que calsa en Ferré, ens feu una representació acabada de *Mestre Olaguer*; estrenantse una magnifica decoració historica, deguda al pincell del aficionat jove escenógraf Laureà Marcé, que sigué rebuda ab forts aplausos; tingue que sortir repetides vegades l'autor.

Badalona.—«Cassino Recreatiu Republicà» (a can Salses.) Aquesta societat va donar lo día 25 del corrent a la nit, una representació del hermós drama de Santiago Rusiñol *L'Heroe*, ab una execució inmillorable, distingintshi en Francisco Bonet ab «L'Heroe,» en Tomàs Guardia en lo «Clapat,» en Jaume Campins en el «Repatriat,» en Joan Joseph en l'«Antón,» en Manel Dalmau, en l'«Andreuhet,» qui feu un mutis junt ab en Joan Joseph en lo tercer acte que alcansaren una gran ovació, ajudaren ab un exquisit travall en Joseph Carbó que feu un «senyor Jutje acabat, en Sitjes ab lo «Sargento de carrabiners,» molt bé, y en Joseph Bonet, un bon «Secretari,» y en Francisco Serrat, molt bé ab l'«Arcalde,» la senyora Casases, molt bé ab la «Ramona,» la senyora Matas, bé en la «Carme,» la Pujol, representà ab bon encert la «Mercè,» notanselsi en les dos últimes inseguritat en lo paper, principalment a la última.

Per pessa feren *Nit de nuvis*, sortint molt airosos los senyors Castellà, Clarà y Morros, junt ab les esmentades senyores.

«Centre de Nostre Senyora de Montserrat.» El día 25, posaren ab escena *L'Estel de Nazaret*, desempenyat pels mateixos socis, ab una execució bastant fluixeta, degut a la manca de ensaijos; el senyor Puig, que feu el «Satàn», y la que feu la Verge, estigueren bastant encertats.

Veurèm si per cap d'any hauràn estudiat més els papers y al mateix temps procurat que en la vinenta obra hi hagi mes armonía en el conjunt.

Teyá.—«Centre de dalt.» Ab lo drama *La banda de bastardía*, de Pitarra y la pessa *Les Germanetes*, de'n Burgas, pasàrem el día de Nadal, fentsens molt agradosa la vetlla, puig la interpretació resultà bastant ajustada sobre tot per part del protagonista Joseph Mañà, que ho desempenyà ab encert molt remarcable.

A regular altura estigueren els demés intèrpretes o sigan els de «La moderna Unió» que'l secundaren, ab la cooperació de la nena María Escríu, que feu un «Artur» que també se porta molt noblement, tant per part de la llissó cam per l'execució.

No acabà de fer el pès el travall de l'actriu Dolors Vial.

Santa Coloma de Farnés.—La agrupació de aficionats ens posà en escena en el magnifich teatre del Circol Columbens el drama de Roca y Roca *Lo Bordet*, aquest drama que per si ja enclou y desenrrotlla un argument hermós, va ser interpretat ab molt carinyo per las senyoras Guadalupe, Alentorn y Adela Valero, els aficionats Sureda M. Roqueta, Faria y Camps estigueren mès que superiors en los dificils papers de Martinet, Marquet, Pere Blay y Don Lluis, tan que el números pùblich que ocupaba el local els ovacionà diferentes vegades obligan a cada final de acte a tenir que aixecar el teló 'ls forts picaments de maus; los demés que en el mateix hi prengueren part secundaren molt bé; en resum, resultà un drama en la que 'ls papers no podian estar més ben repartits, ja que tots se enmotllavan en els aficionats que hi prengueren part; donà fi a la funció la xistosa pessa *La teta gallinaire*, fou ben interpretada per la senyoreta Alentorn y estigueren molt bé els senyors Llinas, Cors, Roqueta y Capdevila, que foren los que hi prengueren part.

El públich numerós, (més que de costum) interiorisà la seva satisfaccio ab una pluja de aplausos aixordadors.

Sabadell.—«Teatre Principal» Per las festas de Nadal s'han representat en aquet teatre les obras catalanes, *Els Savís de Vilatrista* y *La Mare*, d'en S. Rusiñol, *Foch Nou*, de l'Iglesias y *Francfort* (1 acte.) Totes ellas han sigut presentades y interpretades admirablement per la companyía que hí está actuant ab forsa èxit, y que dirigeixen els senyor Vilallonga y Vazquez. Cal fer remarcar el travall refinat de les senyores Martinez, Coy, Masriera com també el dels senyors Vilallonga, Roura, Vazquez, Morera, Gimbernato y Galceràn, que donen un excelent conjunt en totes les obres que representen.

«Circol Tradicionalista» Per Nadal representaren la visió musical *La mort del escolà.*

«Societat Choral Colón.» El dissapte de Nadal se hi representà el drama de Roca y Roca, *Lo Bordet*; en l'execució ho desempenyaren admirablement els senyors Viladomat, Vila, Altés, y Fantanet. Finalisà la funció ab la comedia, *Lo rapte de la Sabina*, que agradà molt, y feu riure forsa.

«Centre Sabadellenh» (Gelats.) Per los dias de Nadal y Sant Esteve, les agrupacións, Fontova, y Tutau, representaren les obres, *Les burles fan com les professons*, *El sete no furtaràs* y *Nit de sanch y Or*; l'execució de aquesta última no va anar del tot bé. Les dames foren passadores.

«Academia Catòlica.» Per los dias de Nadal y Sant Esteve, estrenaren *Lo bressol de Jesús*, l'interpretació del mateix sigué inmillorable, distingintshi els senyors Penalva y Anicet, en els papers de la brometa, Garrofa y Pallànga, y els senyors Mérida, y Prat, com també el senyora Mas, ajudant el desempenyo els senyors Trullás, Castanyo, Martí, Carné, y molts de altres quins noms ignoro. També ho feren divinament els Chors de Angels, Dimonis, y Pastors, esent dirigits pel mestre senyor Boix. La música es original pera representar en aquesta academia, del jove Antoni Griera, També cal felicitar el senyor Trullàs, qui demostrà ses bones qualitats de escenograf.

Sant Hipòlit de Voltregà.—La companyía d'aficionats que tant admirablement dirigeix el senyor Badosa, representà el dia 25 la tragedia *Mar y Cel*, quina execució resultà expléndida. El públich aplaudí entusiasmat als actors (perqué sels pot dir actors,) senyors Camps, *(Said)* Badosa, Tornells, Torrentó, Solá, Sañó, Genaro, Pasarisas y senyora Garriga.

Ab *Les Germanetes*, d'en Burgas, feren les delicies de

públich la senyora Garriga y els senyors Camps, Torrentó, Badosa y Genaro.

Vich.—«Teatre Principal» dia 19. Va posarse en escena *Els Hipòcrites*. La companyía de'n Enrich Casals va ser aplaudida en aqueixa obra, tant justament com en les altres que s'ha fet aplaudir.

Acabada l'esmentada representació fou representada la xistosa comedieta *Raitg Y.*

Dia 26: *Lo Ferrer de Tall*, fentho molt bé tothom, y la comedia *Viatjē de bodes*.

Devant d'un nombrós póblich, va resultar una vetllada selecta que sumada a les moltes que devem a la citada companyía que contribuex a portar cada dia mès gent al nostre primer colisseu.

A. GUIMERÁ

Terra Bassa.—La famosa *Terra baixa* del nostre homenatjat dramaturch Guimerà, que transformà en òpera alemanya el Mestre Eugeni D'Albert y el llibretiste Rodolf Lothart, ha sigut traduhida al italià y s'estrenarà a comensos de la setmana entrant en nostre Gran Teatre del Liceu.

Es una bona nova pera els aymants del tetre de la terra.

Baixes.—La senyoreta Palmada y el senyor Capdevila Guerra han deixat de formar part de la companyia del Principal.

Cors de dona.—Es el drama qu'ha entregat a la Empresa de Romea nostre eminent artista, Santiago Rusiñol. Tenim entès qu'aviat comensaràn els assaijos. Després d'aquesta estrena, el mateix autor entregarà una comedia en un acte, que du per nòm *Dol de «alivio»*.

Per dret divi—Es el drama que te a les acaballes l'insigne mestre Guimerà y que probablement serà entregat aviat a la Empresa del Romea.

Un Bonavía apòcrif—A n'aquells a quins els pugui interesar, fem avinent que el director-propietari de La Escena Catalana, en *Salvador Bonavia*, ha fet la denuncia corresponent al ilustrat director de *La Tribuna*, Don Antoni Cullaré, de que no es escrit per eli un articlet que parlant sobre Sardou y firmat per *S. Bonavia*, va surtir a llum en dit diari el dia de l'estrena de *La Cort de Lluis XIV*.

Cubertes pera LA ESCENA—Els nostres abonats que desitjen enquadernar el volúm del any passat (o dels altres) de La Escena Catalana, recordin que tenim a la venda hermoses tapes de tela ab planxa dorada, que venèm al preu de 2'50 pessetes.

Enquadernació y tapes 4 pessetes.

Comensa Trimestre.—A tots els que desitjin suscriures a La Escena Catalana els fem present que en el present número, primer del any, comensa la publicació de *PERDIU PER GARSA*.

Tinguin present que pagant dugues pessetes per trimestre s'obtenen ventatjoses condicións, com es el tenir franch les escobertes y el relligat de les obres y el rebre a domicili els números setmanalment, disfrutant dels extraordinaris, si se'n publican.

Les obres que repartirèm durant l'any 1910, seràn, com ho han sigut totes les démés, d'interès general, verdaderes obres teatrals, propies pera llegirles y representarles davant de tots els públichs, obres totes elles perteneixents al teatre català, que per xò va fundarse nostre revista, pera fomentar el teatre d'la terra.

Nostre folleti.—Avuy comensèm la bonica y sempre aplaudida comedia en un acte **PERDÍU PER GARSA**, del gran humorista Albert de S. Llanas.

La setmana entrant quedarà publicada y a continuació donarèm l'última comedia estrenada a Romea ab èxit extraordinari.

Comedia de Comedies

feta per un autor que sap ahont te la mà dreta, que fa riure per les butxaques, d'un género completament nou en la sàtira.

Per avuy, rès més... Ah, si; la enquadernació de les obres en un acte, ara sols costarà 10 cèntims.

Preguèm als suscriptors qu'estàn atrassats de pago, que's possin al corrent, a fi de no interrompre la bona marxa de nostres relacións.

Galería de celebritats catalanes

RETRATS SOBRE CARTROLINA

DE

Ignasi Iglesias.
Santiago Rusiñol.
Angel Guimerá.
«Manelich» EN Terra baixa
Enrich Borrás.
Apeles Mestres.
Jaume Borrás
Enrich Gimenez.

(Tamany 28 × 22 centimetres.)

Preu 10 cèntims.

enquadrat ab march modernista, vidre etc. 6 rals

Setmanari Teatral

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIO:

Carrer Petritxol, 2. Imprempta de S. Bonavía.

PREUS DE SUSCRIPCIO

Un trimestre: 2 pessetes.— Un any: 7'50 pessetes.

PAGO A LA BESTRETA

Imprempta de LA ESCENA CATALANA, Carrer de Petritxol, 2